

Citronlemonaden

Lärarmaterial

Klicka HÄR för att skriva ut arbetsmaterialet.

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Nasir älskar sin mammas citronlemonad. Nasir dricker citronlemonaden i klassrummet och fröken säger till honom att han inte får ha saft i skolan. Nasir blir arg på sin fröken och sin mamma. Nasir vill ha en svensk mamma som vet att man inte får ha citronlemonad i skolan. Efter skolan berättar Nasirs mamma att de ska åka till Libanon. Nasir blir inte glad. Han vill hellre vara kvar i Sverige.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar. (SV åk 1–3)
- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–6)
- Beskrivande och förklarande texter för barn, till exempel faktatexter, och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

AKTIVT LYSSNANDE

Genom att läsa högt för varandra tränar man på att lyssna aktivt. Låt eleverna läsa texten i grupper. En läser ett stycke högt och de andra lyssnar. Ge eleverna Post-it-lappar som de kan använda under läsandets gång. Sätt upp ett stort blädderblockspapper där eleverna kan sätta upp sina lappar. Gå igenom med eleverna hur de kan använda sig av lapparna. Sätt gärna upp en affisch i klassrummet som stöd under läsandets gång. Så här kan affischen se ut:

Läsning med hjälp av Post-it-lappar

Du kan använda dig av lapparna för att ...

- markera någon intressant del i boken.
- skriva vad du tror kommer att hända sen.
- skriva upp ord som du behöver hjälp med.
- skriva din favoritdel i boken.
- anteckna frågor som du har.
- fundera över tankar som du har.
- berätta om svåra ord, som du har klurat ut med hjälp av det som står i meningarna runt omkring.

Skriv sidnummer på din Post-it-lapp. Sätt din lapp på blädderblocket.

ORDSAMLARE

Samtidigt som eleverna läser boken ska de samla ord som de tycker är svåra och som behöver förklaras. De skriver orden och jobbar sedan i par där var och en berättar vilka ord som de har svårt med. Kanske kan kompiserna förklara något av orden. De ord som eleverna inte klurar ut tillsammans, slår de upp i en ordlista eller på internet.

Ord att förklara

Förklaring

OSYNLIG SKRIFT

Nasirs mamma trollade med citroner. Låt eleverna nu också trolla med citroner.

Du behöver ...

- 1 citron eller citronkoncentrat
- papper
- strykjärn (ugn går också bra)
- pensel att skriva med, gärna tunn

Så här gör du

Använd saften från citronen eller citronkoncentratet som bläck att skriva med. Skriv ett hemligt meddelande. För att se vad det står stryker du pappret med ett strykjärn eller lägger in det i ugnen i 5 minuter, 175 grader. Be en vuxen om hjälp. Strykjärnet och ugnen är heta och du kan bränna dig!

SKRIVA EGNA BERÄTTELSE

Eleverna får i uppgift att skriva egna berättelser. Prata med dem om strukturen i en berättande text. Kopiera mallen (sexfältaren) till eleverna och låt dem fylla i stödord/korta meningar till sin berättelse. Diskutera varje fält och vad som kan ingå där.

Strukturen i en berättande text

- Inledning
- Händelser/Problem
- Lösning
- Avslutning

När eleverna har fyllt i sina sexfältare är det dags för dem att skriva berättelsen. Be dem även att rita bilder som stödjer texten.

Mall till en berättande text (sexfältare)

<p>Inledning</p> <p>(Vem handlar berättelsen om? Beskriv huvudpersonen.)</p>	<p>Händelse/problem 1</p> <p>(Vad händer som gör berättelsen spännande? Vad skapar problem för huvudpersonen?)</p>	<p>Händelse/problem 2</p> <p>(Ofta dyker det upp flera problem i berättelsen.)</p>
<p>Lösning</p> <p>(Hur tar sig huvudpersonen ur problemet?)</p>	<p>Avslutning</p> <p>(Hur känner sig huvudpersonen i slutet av berättelsen? Till slut ...)</p>	

Muntlig presentation

När berättelsen och bilderna är klara ska eleverna presentera sina berättelser för varandra. Presentationen kan ske i par, små grupper eller större grupper.

Kamratrespons

Låt eleverna läsa en klasskamrats berättelse och ge respons. Eleverna kan utgå från den här mallen när de ger varandra respons.

	Jag tycker att det är bra att ...
	Jag vill veta mer om ...
	Jag förstår inte ...
	Mitt tips till dig ...

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad kan Nasirs mamma göra?
Nasirs mamma kan trollo.
2. Vad trolloar Nasirs mamma sura citroner till?
Nasirs mamma trolloar sura citroner till söt saft (citronlemonad).
3. Varför tycker Nasirs fröken att Nasir är oförskämnd?
Nasirs fröken tycker att Nasir är oförskämnd för att han säger att citronlemonaden är lemonad och inte saft.
4. Varifrån kommer Nasirs mamma?
Nasirs mamma kommer från Libanon.
5. Varför är Nasir arg på sin mamma?
Nasir är arg på sin mamma för att hon inte kan skolans regler.
6. Varför vill Nasir ha en svensk mamma?
Nasir vill ha en svensk mamma för att en svensk mamma förstår vad man får göra och hon pratar svenska så att alla förstår. En svensk mamma gör också våfflor och bakar bullar.
7. Vilket språk pratar Nasir hemma?
Nasir pratar arabiska hemma.
8. Varför får Nasir inte gå ut till sina kompisar?
Nasir får inte gå ut till sina kompisar för han ska göra läxorna i arabiska.
9. Hur smakar citronlemonaden när Nasir dricker hela glaset i en enda klunk?
Citronlemonaden smakar som kraften av tusen solar.
10. Vad grillar Nasirs mamma på balkongen?
Nasirs mamma grillar shish kebab.
11. Hur länge ska Nasir och hans mamma vara i Libanon?
Nasir och hans mamma ska vara i Libanon i tre veckor.
12. Vad har Nasirs morfar på sig?
Nasirs morfar har klänning på sig.
13. Vilka är ungdomarna som spelar fotboll på torget?
Ungdomarna som spelar fotboll på torget är Nasirs kusiner.

14. Vad finns det i mormors trädgård i Libanon?

I mormors trädgård finns det tusen solar.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Vilket land kommer förmodligen Nasir ifrån?

Nasir kommer förmodligen från Libanon.

16. Var dricker Nasir sin citronlemonad när fröken blir arg på honom?

Nasir dricker citronlemonaden i klassrummet.

17. Varför är det klabbigt på bänken?

Det är klabbigt på bänken för att Nasir har spillt.

18. Titta på bilderna på sidorna 6 och 7. Varför är mannen som kör bilen arg?

Mannen är arg för att Nasir kastar flaskan mot bilen.

19. I vilket ämne har Nasir läxa?

Nasir har läxa i arabiska.

20. Hur ska Nasir komma till Libanon på sommarlovet?

Nasir ska flyga till Libanon.

21. Vilket sport gillar Nasir? Hur kan man se det på sidan 20?

Nasir gillar fotboll. Man kan se det på alla affischerna på väggen, pokalerna på hyllan och på hans täcke med fotbollar.

22. Vad heter flygbolaget som Nasir och hans mamma flyger med?

Flygbolaget som Nasir och hans mamma åker med heter Sun Airlines.

23. Vilken skillnad är det mellan en kväll hemma i Sverige och en kväll i Libanon?

Skillnaden mellan en kväll hemma i Sverige och en kväll i Libanon är att det är mycket folk ute på gatorna i Libanon. Hemma i Sverige är det ganska lugnt ute på kvällen.

24. Vad gör mannen på sidan 31?

Mannen röker vattenpipa.

25. Vilken frukt förutom citroner har Nasirs mormor i trädgården? (Ett tips är att titta på bilderna.)

Förutom frukt har Nasirs mormor vindruvor.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

26. Har du smakat citronlemonad? Om du har smakat, vad tyckte du om den?

Eget svar.

27. Nasirs mamma har en hijab. Vad är en hijab?

Eget svar.

28. Om du skulle lära dig ett nytt språk, vilket språk skulle det vara? Varför?

Eget svar.

29. Vad betyder tecknet som Nasir och hans kompisar gör till varandra på sidan 16?

Eget svar.

30. Har du flugit någon gång? Vart reste du? Vart skulle du vilja åka?

Eget svar.

Sätt händelserna i rätt ordning på tidslinjen

Sätt in händelserna på rätt platser. Skriv in siffrorna i rutorna.

Början

Slutet

5   3   2   6   1   4

1. Nasir flyger med sin mamma till Libanon.
2. Nasirs mamma grillar på balkongen.
3. Nasir kastar en flaska med citronlemonad.
4. På torget spelar ungdomar fotboll.
5. Nasirs mamma trollar med citroner.
6. Hugo tycker att Nasir har tur som får god mat.